

„Edinost“

zajeti enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 4. uri zvečer.

Naročnina znaša:

za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kronj

„Edinost“ se plačevati naprej. Na račun plačila prejeto. Naročnina se odnosa na leto.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 avč.); seven lista pa po 8 stotink (4 avč.).

Telefon 410-470

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

Glavni je muž:

Oglasi

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina, reklamacije in oglase sprejema upravnništvo. Naročnina in oglase se plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravištvo, in sprejemanje inseratov v ulici Molin pičolo št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu

Naša gospodarska organizacija.

III.

»Kdo rešuje ubogo slovensko rajo iz rok italijanskega kapitala?« — »Koliko gospodarskih društev je potrebnih v Istri in okoli Trsta, ki jih niste osnovali? Tam delajte, tam je vaše mesto!«

Tako nam kliče »Slovenec« od dne 1. februarja t. l. v odgovor ozirom na — unijsko gibanje.

»Slovenec« je torej označil tržaškim Slovincem njih nalogo, in jim povedal v par lapidarnih potezah vso grozno zamudo, za katero morajo nositi odgovornost po — njegovem neizprosni diktatu. No, gledé tržaške okolice je »Slovenec« že poskusil na lastni koži, kako se more tudi diktatorjem in absolutistom dogoditi kaj prav človeškega, to namreč, da se jim ljudje ne mečejo pred kolena in ne klonijo v strahu tilnikov, ampak jim govorijo v lice, da oni, diktatorji namreč, so govorili nekaj, kar ni res! To ni prijetno in umejemo, ako je »Slovenec« sedaj nejevoljen na nas. Z opetovanim napadanjem svojim na može-voditelje političnega društva »Edinost«, radi namišljenih njihovih zamud na polju gospodarske organizacije v mestu in v tržaški okolici, si je torej »Slovenec« pošteno prste opeknel. S suhimi podatki, brez fraz, brez vsacega stilističnega nakita, smo dokazali »Slovincu«, da se je ravno v Trstu in v okolici že veliko storilo na polju gospodarske osamosvoje, oziroma gospodarske organizacije — če že ne absolutno, gotovo pa relativno več, nego v katerem drugem delu naše domovine. S suhimi konkretnimi podatki, ki ne dopuščajo nikakega zavijanja, smo potisnili »Slovincu« v dilema: ali da pripozna, da ga je njegov informator speljal na led in da torej nič ne ve o gibanju in snovanju tržaških Slovincov na polju združne organizacije, ali pa — da je vedoma govoril neresnico. Verujemo, da ni bila ravno všečna ta alternativa, pred katero smo potisnili »Slovincu« — jedno kakor drugo je bilo neprijetno in odločno. Da se izogne tej alternativni, si je »Slovenec« izvolil — pot v stran. Jel je trditi: a) da to, kar je, ni zasluga voditeljev, in b) da to, kar je, prav za prav ni to, kar se zdi, da je!!

Ni več tajil, kar je tajil popred, a tudi ni priznal, da je popred grešil, ker je tajil — ampak posegel je po izgovoru, na katerega naj hitro vzame patent: »Ta društva (gospo-

darska namreč po naši okolici) so se samostojno organizirala!« Tu se prijemljemo za glavo: je-li informator »Slovenec« sploh kaj mislil, ko je pisal to gorostasno bedastočo?! Samostojno organizirala! Mari so vsa ta gospodarska društva vzrastla kar sama iz tal?! Nekdo jih je vendar moral zasnovati in nekdo jih mora voditi. In ker vspevajo, so morala biti pametno zasnovana in morajo biti pametno vodjena! A tega nekdo, ki je zasnoval ta društva in jih vodi, je moral vendar nekdo vzgojiti!! Saj tega vendar ne bo hotel trditi »Slovenec«, da kje na svetu ljudje že v zibel prinašajo seboj zmisel za gospodarsko organizacijo, ki je težavnejša in zahteva več zdelosti nego pa politična ali narodna organizacija, in prihaja torej, dosledno, še le za to poslednjo!

Resnica je torej, da oni, ki vzgaja narod politični, postavlja prve temelje tudi za gospodarsko organizacijo.

Mi bi lahko, ako bi hoteli, provocirali celo vrsto izjav, iz katerih bi razvidel »Slovenec«, kako neusmiljeno je bil resnico po glavi, ko je trdil, da so se gospodarska društva zasnovala brez pomoči onih rodoljubov, katerim bi hotel on odrekati vsako zaslugo! In celo tako daleč je zavela »Slovenec« nedobrohotnost do teh oseb, da trdi, da se je vse zgodilo ukladu njihovi malomarnosti. Nam pa ni do tega in se zadovoljujemo s častnim priznanjem, ki nam je je isti »Slovenec« izrekel, seveda nehoté, s svojim priznanjem, da imamo na tržaškem ozemlju ljudstvo, ki ima zmisel za gospodarsko samopomoč, z misel za združno organizacijo! Kakor že rečeno: z misel za gospodarsko organizacijo more imeti le narod, ki je dosegel neko gotovo stopinjo politične in narodne zrelosti, ki je bil v dobri politični in narodni šoli! A sedaj stojimo pred odločilnim vprašanjem: kdo je zadnja leta vzgajal tržaške Slovence narodno in politični, kdo jih je učil in v nemalna nešteti shodih z živo besedo in z velikimi osebnimi žrtvami?! Če bi bilo torej tudi res, da si sedaj naše ljudstvo samo snuje gospodarsko organizacijo, je to dokaz, da to ljudstvo dozoreva, a tržaški voditelji morejo biti le ponosni, da so vzgojili tako ljudstvo!

No, »Slovenec« pravi, da jedino naša hranilnica in posojilnica je vpoštevanja vre-

den denarni zavod, konsumna društva pa, obstoječa v mestu in po okolici, da niti ne zaslužijo imena gospodarskih osnov, ker po svojem bitstvu imajo samo namen biti zbirališče okoličanov in imajo k večjemu narodno političen, nikakor pa ne gospodarski pomen. — Ljubljansko glasilo uverja torej, kakor smo rekli gori, da to, kar je prav za prav, ni to, kar se zdi, da je!

Da imajo naša gospodarska društva po okolici tudi narodno političen pomen, to je res. Da so ta društva tudi nekaka narodna centra, to je gotovo le njihova velika prednost. Na to so njih snovateli tudi mislili. Saj je v krajih, kjer se mora narod boriti za svojo ekzistenco, kakor se moramo mi v Trstu, vsaka institucija, tudi vsaki razred ljudske šole, narodno političnega pomena. Za to je goli nezmisel in more kaj takega trditi le zla volja, da radi tega, ker so taka društva tudi nekaka narodna središča, nehoté biti gospodarskega pomena, da ne zaslužujejo več imena gospodarskih osnov.

Naša konsumna društva po okolici res niso »konsumna«, kakor so »konsumna« izvestna društva na Kranjskem. In to je zopet — ob naših razmerah — njihova velika, neoporečna prednost. »Slovenec«vemu informatorju se bržkone niti sanja ne o sestavi in o namenih teh društev; drugače ne bi trdil, da so brez gospodarskega pomena. In pa še kakega gospodarskega pomena so za naše okoličane baš zato, ker niso »konsumna« v kranjskem zmislu, ampak jim je glavni namen: varstvo domače produkcije in so torej produktivna društva. Na Kranjskem se dogaja tu in tam, da konsumna društva kupujejo vino Bog ve kje in Bog si ga vedi kako, da je potem združniki pijejo v lastni gostilni. — Na takem »konsumu« se morajo okoličani lepo zaivaliti, ker bijim bil v prokletstvo. Našim konsumnim društvom je glavni namen: razpečavanje domačega pridelka, oziroma dajati najprej svojim členom, potem drugim domačinom nekako gotovost, da prodajo svojo letino po poštenih cenah!

Konsumno društvo pri sv. Ivanu ima n. pr. izrečno v statutih, da mora kupovati vino najprej od svojih členov, potem od družih domačinov, potem od družih slovenskih vino-

gradnikov (torej Istranov) in še le v skrajni sili, ako ni družih vin, od drugorodcev.

Razsodnemu človeku ne treba praviti, kakega gospodarskega pomena je to za naše okoličane v očigled silni konkurenci z italijanskimi vini. Le »Slovenec«v informator odreka našim društvom vsaki gospodarski pomen, ker no, ker ne nosijo na hrbtu varstvene znamke — njegove stranke. Tako je v navadi na Kranjskem in zato se ne smejo čuditi, da si je njihova gospodarska organizacija navalila neki odij, mesto da bi ljudi, brez razlike stranke, zbirala okoli sebe kakor ideja-odrešiteljica.

Gospodarsko društvo v Šklednju n. pr. — je glavna podpora tudi narodni stvari v tem selu, torej naroden centum, — ali pa je s tem kaj zgubilo na gospodarskem pomenu?! Na to daje najboljši odgovor dejstvo, da si je prihranilo to društvo že 12.000 K premoženja, a poleg tega ima dolg, krasen kos morske obali, vreden dan danes najmanj 30.000 kron! Da ni bilo tega društva, škedenjska vas bi bila že najbrže popolnoma propala narodno in gospodarski!! In tako društvo naj bi bilo brez gospodarskega pomena le zato, ker je tudi v nekako narodno shajališče?!

O informator, informator!!

»Slovenec« se roga tudi, ker tudi pogrebna društva prištevamo v našo gospodarsko organizacijo. No, seveda, če je že informator perfekten ignorant oziroma na vsa ostala naša društva, ne moremo zahtevati od njega, da bi poznal ravno le gospodarski pomen naših pogrebnih društev. Mož si domišlja najbrže, da so to le kaka pobožna društva. Njih glavni namen pa je v resnici eminentno gospodarski, ker dajejo siromašnemu ljudstvu izdatne denarne podpore baš tedaj, ko je v največji stiski! Saj je menda stiska največja tedaj, ko je bolezen in smrt v hiši! Marsikak člen teh društev bi sicer ob takih prilikah zašel v dolgove; iz dolgov rastejo radi dolgov, kalamitete se večajo in ob majhnem premoženju prihaja kaj hitro — materijalna katastrofa. Ali z dajanjem takih podpor še ni izerpljen gospodarski pomen teh pogrebnih društev. Ona so za svoje člene tudi posojilnice. In kako lepo, solidno se razvijajo ta društva, nam priča n. pr. pogrebno društvo pri sv. Ivanu, ki ima že lastno hišo, vredno kakih 5000 gld.]

Razsodni in objektivni čitatelj je torej sedaj na jasnem, da-li so naša konsumna in

PODLISTEK 5

Šaša.

Zofka Kveder.

— Si ti Sonja? — je vprašala Šaša se svojim jasnim glasom, ki je spominjal na čisti, trdi jek kovine.

— Ne, Šaša Petrovna, jaz sem, jaz Vasilij Vasiljevič. —

— Da ste mi zdravi. Sedite. —

Potegnil je stol k mizi in sel njej nasproti. Odložila je pero, porinila pisanje proti njemu in rekla:

— Kaj ne, kako razločno pišem. O vsejedno gre, kljub mojim očem in obvezji. Zadnjič pa sem dvakrat pisala na eno stran. To je moralo biti lepo! — Zasmejala se je melodično, odvezala si ruto z očij in nje oči so se motno, a vendar zvedavo ozirale vanj.

— Škoda, da ne vidim, Vasilij Vasiljevič — je nadaljevala. — Postregla bi vam s čajem, a ne morem ga skuhati. Oprostite!... Sicer vas pa že dolgo ni bilo tu. —

— Predvčerajšnjem sem bil. —

— Predvčerajšnjem? A tako, pozabila sem. —

— Da, da — je mrmral on in žalostno gledal nje fini profil.

Tiho je bilo v sobi. Ona je naslonila glavo v dlan in nepremično sedela pri mizi.

Solnce je zahajalo zunaj, za hip je posvetil mečel žarek v sobo in obseval blede obličje Šaše. On je nemo strmел v njo in zdelo se mu je, kakor da ta pojemajoči žarek obdaja Šašino glavo z resnim svetniškim svitom. Stresel se je.

— Mrzlo je tu pri vas. —

— Mrzlo? Da, zjutraj mi je Sonja zadnja drva vložila v peč, a jutri jih zopet dobim. —

Zopet sta molčala. Lehna rudečica se je jela raztezati po njenih licih, za hip so jej oživele slepe oči.

— Vi, Vasilij Vasiljevič! —

— Kaj želite, Šaša? —

— Poljubite me! Poljubite me semkaj na usta, Vasilij Vasiljevič! — In vstala je ter povzdignila glavo.

On je za hip osupnil, a na to je stopil k njej in jo poljubil na ozki ustnici čisto in sveto, kakor je prej kedaj kakor otrok poljubljal relikvije svetnikov v cerkvi.

— Zapustite me, — je dihnila in se obrnila v stran.

In on je odšel. Menil je, da še čuti lehno drhtanje njenih mehkih svežih ust in da diha va-se nje nežni dih, ki je uplival nanj kakor sveti duh kadila v cerkvi na vernike.

Ona pa je sedela na stolu z nasmehom na ustnih. Za trenotek jej je sicer spreltel obraz izraz nevolje in jezno je zamrmrala pred-se:

— Volja! Haha! — Mari ženske res ne moremo živeti brez ljubezni?! —

A umirila se je in odgovarjala sama sebi:

— Ne, ne! Ne moremo! —

Slonela je v stolu in mislila. V domišljiji je bila vso ono srečo, katere si je želela. Čutila je na obrazu vroče poljube, slišala sto ljubezenskih besed. Vedno hitreje in hitreje jej je tolklo srce. Velika družba se je motala krog nje in vse se je skušalo izražati jej večjo prijaznost in ljubezen. Roke so se stezale po njej in jej božale lica, bajne prikazni so se jej nasmihavale in to srečnih čustev naseljevalo se jej je v srce.

Mrzli pih jo je objel, udje so postajali trdi, mrz je legal na lica, a ona je se-

dela mirno, tiščala oči vkupe in bala se, da ne bi s kako kretnjo prepodila vseh teh blestečih in mamljivih iluzij. Sladka godba jej je božala ušesa in vonj cvetlic se je širil krog nje. Zdela se jej je, kakor da raste in raste, ko se duh dviga v tuje krasne svetove. Vedno manj je čutila trupla, zdela se jej je, kakor da plava nad seboj v neizrečni blaženosti sreče. Sedela je in sedela, krasnemu snu sledil je krasnejši, z jednih nebes plavala je v druga.

Zunaj pa se je stemnjevalo in stemnilo in ledeno mrzli sever je silil skozi špranje.

Vzdrnila se je, odprla oči in hotela vstati. Pa volja je imela premalo upljiva na njeno trdno otrdelo in mrzlo telo. Zasnivala je zopet svoj sen o sreči — — — — —

In drugi dan so dobili Šašo Petrovno mrtvo v njenem stolu. Na ustniah se jej je še zibal oni zadovoljni srečni smehljaj.

In umrla je, umrla, morda zato, ker ni mogla imeti volje, da bi živela brez ljubezni, strogo mrzlo življenje, ker jej tudi volja ni mogla zatreti v prsih sna o sreči.

(Zvršetak.)

pogrebna društva tudi gospodarskega pomena ali niso? Informator »Slovenec« nima teh potrebnih svojstev, zato tudi ne more biti pravičen. S tem se poslavljamo od njega, kar se dostaja naše tržaške okolice. V prihodnjem članku ga povabimo na malo ekskurzijo v Istro, ker je svoja očitanja na adresu tržaških rodoljubov raztegnil tudi na to pokrajino.

Politični pregled.

V TRSTU, dne 28. februarja 1901.

O položaju. »Information« je dobila iz parlamentarnih krogov sliko o situaciji, ki potrja le, kar govorimo mi v vesti »Parlamentarne stvari«, da se namreč v poljskem »kolu« pričinja reakcija proti neiskreni in jeguljasti politiki Javorskega. Zaupnik rečene lista zatrja namreč, da so Poljaki začeli uvidevati, da imajo s Čehi veliko več skupnih interesov, nego pa z nemškimi strankami in da so Poljake le mameče slike zavele, da so bili nekaj časa pripravljani vezati se z Nemei. Celo v katoliškem centru da so jeli uvidevati, da so potrebe alpskih dežel imele v Čehih boljše podpornike nego pa v ostalih Nemeih. Na podlagi tega preobrata v mišljenju, da je pričakovati skorajšnjih pogajanj za obnovenje — prejšnje desnice.

Državni zbor. (Zbornica poslancev.) Včeraj je bil najviharnejši dan; viharje je seveda izzvala nemška nestrpnost. Predsednik je otvoril sejo ob 11 $\frac{1}{4}$ predpoludne, naznanivši konstituiranje izvoljenih odsekov. Temu je sledilo čitanje nemških prevodov čeških interpelacij, ki je trajalo do $\frac{1}{2}$ ure popoldne. Interpelacije so se na željo posl. Brzorada prečitale doslovno.

Po prečitani interpelaciji so različne predloge izročili dotičnim odsekom, in sicer, ker se ni nihče protivil, ne da bi jih bili prečitali. Poslanec Brzorad in Maštalka sta se pritoževala radi predsednikovega ravnanja s češkimi interpelacijami. Justični minister pl. Spens-Booden je naglašal v svojem kratkem govoru, da vprašanje posl. Steina v minoli seji ni bilo na njega naslovljeno in da se je on potegnil samo v ta namen, da zavrne neosnovane napade na drž. pravdnika in na sodnijski stan. Pridržuje si pa svoječasi meritorni odgovor. Na to so prešli v razpravo Breiter-jevega nujnega predloga radi volitev v Galiciji. Breiter je utemeljeval nujnost svojega predloga in trdil, da so se volitve vršile pod pritiskom in zlorabljenjem vladne oblasti potom vladnih organov. Govornik meni, da bi bila hitra in stroga posvaritev teh nepravilnosti v interesu vlade in parlamenta. Poslanec Gizovski je izjavil, da ima poljski klub sam največji interes, da se volitve natančno pregledajo. Ta revizija pa se mora vršiti mirno in stvarno. Govornik je dalje polemiziral z izvajanci maloruskega poslanca Kosa, ki je v jedri prejšnjih sej hudo napadel Poljake. Mi se moramo — povdarjal je govornik — odločno upreti vsakemu terorizmu in naj prihaja isti od »zgoraj« ali od »spodaj«. Poslanec Daszynski je polemiziral s predgovornikom in je slikal razmere v Galiciji. Napadal je ostro okrajnega glavarja Starzinskega in zaključil svoj govor s trditvijo: Ne centralna vlada, temveč poljski klub, kateri je gospodar v deželi, je odgovoren za vse zlorabe. Ministerski predsednik je obljubil, da se vse došle pritožbe natančno pregledajo, da se na ta način dobi popolnoma jasna slika. Rekel je, da mora odločno zavrniti pritožbe, s katerimi se na splošno obdolžujejo oblasti. Načelnik deželne vlade porablja ves svoj trud v to, da zagotovi času primerno upravo in pazi na to, da izvršujejo njemu podrejeni organi svojo oblast popolnoma nepristransko. Zadnje volitve so se v obče vršile razumno zelo v redu, kar dokazuje majhno število uloženih protestov. Vlada se gotovo trudi, da pospešuje kulturne in gospodarske interese Galicije. (Odobranje.)

Sledil je govor poslanca Placka. Po prečitanih došlih spisov govorilo je več čeških govornikov o stenografičnem zapisniku in sicer v češkem jeziku, s čemer so hoteli protestirati proti predsednikovi naredbi, da se čeških interpelacij ne bo čitalo v češkem jeziku. Nemei so sejali veter in sedaj žanjejo vihar. Ako bi se ne bili Nemei začeli pripravljati, da českemu in slovanskim jezikom sploh vzkratijo vsako pravico v parlamentu, bi se bili zadovoljevali s konstatcijo te pravice (od časa do časa) in bi se bili le v posamičnih slučajih posluževali v zbornici svojega

jezika v govorih in v interpelacijah in to — kakor rečeno — le radi tega, da bi formalno, od časa do časa, povdarjali pravo do uporabe svojega jezika.

No, Nemei so obrčali, češki radikaleci pa so obrnili. Češki radikalec Fressel je imel v včerajšnji seji dolg govor izključno v češkem jeziku. Vsenemei so seveda besneli, ali vse jim ni pomagalo nič, Fressel se ni dal motiti v svojem govoru in je nadaljeval v češkem jeziku.

Med radikalnimi Čehi in Nemei je nastal radi tega velikanski prepir in je prišlo slednjič do dejanskega spopada. Vsenemec Stein, ki, kakor je videti, odnese bržkone rekord še celo slavemu Wolfu, se je se svojim tuljenjem v včerajšnji seji najbolj odlikoval. Schönenererju, ki ga je vedno insultiral ter zahteval, naj govori nemško, ker da ga ne ume, je govornik Fressel odgovarjal ironično: Dragi Schönenerer, boste že videli, da se bomo s časom še umeli. (Tej opazki je sledil splošen smeh). Stein, ki je bil (ker mu vseupitje ni pomagalo) od jeze ves rudeč v obrazu, je poklical Wolfa na pomoč, in se z istim podal proti govorniku Fresselu, žugaje mu s pestmi. Češki radikaleci so hitro obkolili nemška srdeča in ju pošteno naklestili, na kar so jima pritekli na pomoč drugi Vsenemei, kar je povzročilo obči pretep med češkimi in nemškimi radikaleci. Največ je trpel Stein, katerega so Čehi, ko je imel zadosti, porinili na sredo zbornice. Ker je bil vsled zmešnjave red v zbornici popolnoma nemogoč, pretrgal je predsednik sejo za $\frac{3}{4}$ ure. Seji je začel kom predsedoval podpredsednik Žaček — tudi njega so Nemei insultirali — in pozneje predsednik Vetter. Ko je predsednik zopet otvoril sejo, nadaljeval je Fressel svoj češki govor in kmalu potem završil.

Predsednik je obžaloval, da se je oviralo govornika med govorom in je pozival vse stranke, naj spoštujejo ugled zbornice. Fresselovemu govoru je sledilo nadaljevanje razprave o Breiterjevem nujnem predlogu. Nujnost predloga je bila po daljši razpravi odklonjena. Cesarstvo naredbo o prepisovanju premoženj (pristojbinska novela) so odkazali pristojbinskemu odseku, ne da bi jo bili čitali. Na to se je seja zaključila. Prihodnja seja je danes.

Parlamentarne stvari. V poljskem klubu vlada nazadovoljnost z vlado in — gospodom vitezem Jaworskim, načelnikom tega kluba. Zadnje dni je imel ta klub več sej, na katerih so razpravljali o političnem položaju. Razprave so bile burne in je pala marsikatera grenka proti gospodu vitezju. Mož pač ni iskren. Ni bil iskren proti prijateljskim strankam, ko je v zahrbtnem sporazumljenju z vlado in nemško levico samovoljno razbil bivšo desnico. Ali ni iskren tudi proti sorodnikom. Na omenjenih razpravah so mu očitali govorniki, da brez njih vednosti paktira z nemško levico in z vlado. O včerajšnji seji je poljsko »kolo« izdalo komuniké, v katerem prijavlja nagovor podpredsednika grofa Dzieduszekega, v katerem je izvajal, da poljsko kolo hoče vse storiti za delavnost parlamenta, da so Poljaki vsikdar skušali le parlamentarnim potom uveljaviti svoje gospodarske in politične zahteve. Ker pa jim je dosega delavnosti parlamenta sedaj glavna naloga, si pridržujejo slobodno roko nasproti strankam in vladi. Vladi so stavili sedaj zahtevo, naj za reševanje galskih stvari namešča le uradnike, ki poznajo razmere v deželi. Kolo obžaluje, da Nemei in Čehi ovirajo razprave v zbornici. Ker pa je od rešenja izvestnih predlog odvisen obstanek parlamentarizma, so Poljaki prevzeli nalogo posredovanja in je vitez Jaworski v ta namen sklical načelnike klubov. Vitez Jaworski je stavil primeren predlog. Ali nekatere stranke na nemški levici hočejo izsiliti skrajšanje razprav, brez gotovosti, da ne prične tehnična obstrukcija. Ta nepotrpežljivost je slab svetovalec in po takih sredstvih je posezati le tedaj, ko gre za kako demonstracijo. Stranke, ki hočejo res delati, se pa izogibajo praznim demonstracijam. Kdor drugače postopa, je na sumu, da ne misli resno na delavnost parlamenta. Ne verjetno pa bi se zdelo, ako bi se katera stranka, zlasti pataka, ki je nasičena v narodnem pogledu branila dovoliti državi predlogo o novineh.

Zaključek je očitno naperjen proti nemški levici. Tembolj moramo obžalovati, da komunike nič ne ve povedati o razpravah, ki so sledile temu nagovoru. Mi vsaj ne moremo verjeti, da bi bili vsi člani — kakor zatrja komuniké — kar vzeli na znanje ta nagovor.

Na posvetovanju načelnikov, o katerem je govor tu gori, sta zastopnika Čehov, dr. Pacák in dr. Kaizl, brez ovinkov povedala svoje menenje. Pacák in Kaizl sta očitala trpkimi besedami, da sedaj svare Čehi, naj omogočijo delo, a nikdo ne stori ničesar v njih pomirjenje, da si se jim je vendar dogodila huda krivica in so bili žaljeni. — Se silo ne opravijo ničesar proti Čehom; pritisču bo sledil odpor. Ako vladna stranka par excellence protivi, da bi najprvo razpravljali o predlogi o kontingentu novinec, kako morejo kaj takega zahtevati od Čehov, ki so opozicijska stranka. — Gospodje so se razšli zopet, ker zastopniki nobene stranke niso mogli podati obveznih izjav.

Tudi »Slovanski centum« je imel posvetovanje o parlamentarnem položaju in je izrekel željo, da bi vlada stopila v dogovore s Čehi za pospeševanje parlamentarnega dela. Na dopis »Hrvatsko-slovenskega kluba«, da bi se oba kluba združila, so sklenili soglasno, naj načelnik centra stopi v pogajanja z načelništvom »Hrvatsko-slovenskega kluba« za skupno postopanje v čisto narodnih stvareh.

Poljsko vprašanje v nemškem parlamentu. V državnem zboru nemškem so poljski poslanci napadali vlado, radi preganjanja poljakov na Nemškem.

Poljski poslanec Jaszewski je kritiziral postopanje pokojnega Bismarcka, ker je njegovo postopanje proti Poljakom, katoliškemu centru in socialistom bilo gotovo ne le krivično, ampak z diplomatskega stališča tudi popolnoma pogrešeno.

Nemei so oni, ki neprenehoma povzročajo nezadovoljnost poljskega naroda, kar nima za nemško državo nobenega smisla.

Socialist Bebel je soglašal s poljskim poslancom in je dokazoval, da se tekom 85 let nobeni vladi ni posrečilo doseči zadovoljstva Poljakov s spremenjenimi razmerami. Povdarjal je, da je Bismarckova politika le poostrila nesprotstva.

Predsednik Ballestrem je branil nemško politiko in očital Poljakom irredentizem, zatrdil, da Poljaki nimajo nikakega vzroka pritoževati se. Tudi poslanec Koppler je označal nemško protipoljsko politiko kakor zelo nesrečno.

Nemei za kitajsko ekspedicijo. Nemška vlada je predložila federativnemu svetu predlog za dovoljenje 120,682.000 mark kredita za kitajsko ekspedicijo. Od teh se uporabi 100,200.000 za vojsko in 17,500.000 za morarico.

Hohenzollernci se ponašajo, da so »vedni množitelji države«, ali narod nemški mora drago plačevati to slavo.

Tržaške vesti.

Poslanci — pozor!! Čujemo, da je deželni šolski nadzornik, gospod Anton vitez Sabladoski uložil prošnjo za umirovljenje. Ta vest je za nas primorske Hrvate in Slovence velikega pomena. Vedno pravimo in to po pravici, da mladina je naša nada, naša bodočnost. Vzgoja mladine je torej jedno najvažnejših vprašanj za sleherni narod, tudi za oni, ki si je že zagotovil vse pogoje za obstanek in razvoj. Kolike važnosti je še le za narod, kakoršen je naš, ki si mora ob mejah še le graditi prve fundamente svojemu obstanku, ki se mora boriti za najelementarnejše in najprimitivnejše pravice, ki mora z obupnimi napori, tako rekoč, še le trgati vsako mrvo pravice iz rok sovražnih mu činiteljev!! Za nas je vprašanje velikanske važnosti, kdo bo prihodnji upravitelj našemu šolstvu. Za nas je velikanske važnosti, da dobimo nadzornika, ki bo dobrohoten pospeševatelj našega naroda. Sosebno moramo zahtevati, da bodi šolski nadzornik mož, ki bo dober, bržen in neustrašen zaščitnik onim, ki so steber našemu šolstvu, katerim je poverjena vzgoja naše mladine — našim učiteljem. Mi smo velika večina v deželi, že zato moramo in moramo zahtevati, da pride na to važno mesto mož, ki bo poznal naše potrebe in tužni položaj našega šolstva, ki bo znal upoštevati, da je naše šolstvo zaostalo v vseh stokah, ne po naši krivdi, ampak po krivdi krivičnih razmer — in ki bo imel poguma za odločno zahtevanje, naj se zamujeno popravi in popolni, in bodi tudi, da mu bo stopiti v boj proti višim činiteljem. Seveda vsikdar boj le za pravično stvar, kakor jo mora imeti pred očmi sleherni pravi pedagog, v izglede vsem podrejenim mu organom. S tem je po-

vedano tudi, da nikakor ne zahtevamo, da bi bil krivičen drugim, ali da bi tiral — politiko nam v prilog. Če torej zahtevamo, da mora skrbeti sosebno za naše šolstvo, nočemo biti krivični drugim, ker to ne involvira nikake krivice drugim, ako zahtevamo, naj zastavi delo tam, kjer je zane-marjeno.

Poslanei so poklicani v prvi vrsti, da branijo interes naroda in njim je dana možnost za to. Pozivljamo jih torej, naj vso svojo pozornost obrnejo temu velevažnemu vprašanju, da ne bomo primorani jih pozneje klicati na odgovor ker so zanemarili svojo dolžnost in zakrivali eventuelno se svojo nebriznostjo, da bo trpela največa korist naroda in da tudi ob tej priliki dobi naš narod pljusko v braz, kakor jih je dobil že toliko.

Odbor političnega društva »Edinost« bo imel v petek ob 7 in pol uri zvečer svojo sejo v prostorih »Delalskega podpornega društva«.

Škofovski konvikt v Trstu. Kadar mislimo na ta konvikt, nam grenijo čustva. Kako ne, ko vidimo, kaj je nastalo iz tega konvikta! Ravnokar izdani račun o prispevkih decembra in januarja je zopet samo v italijanskem jeziku, da — si so darovi došli skoro edino le od Slovencev in Hrvatov, slovenskih in hrvatskih duhovnikov, vernikov in cerkva. Povsem opravičeno vsklika »Naša Sloga«: V plačilo našim duhovnikom, našim vernikom in našim cerkvam pošiljajo jim italijanski sestavljeni pozočila. Je-li to, gospoda sestavljajci, pravično in pristojno — da ne rečemo drugega? Ali naj mi res povsodi in vsikdar prejemamo na levo in desno moralne zaušnice — radi Vašega blaženega miru?!

Židje nočejo »tantum ergo«. Pod tem naslovom priobčuje včerajšnji »Avanti«, kaj zanimiv članek, poln ironije, ozirom na postopanje čifutov o najnovejši aferi se slovenskim tantum-ergo v Trstu, o čemer smo mi že govorili. »Avanti«-jev članek zveni tako-le:

»Gospoda Židje, zbirajoči se pod šotori »rufanela« (list »Piccolo«) z lesnega trga bili so včeraj zelo razburjeni.

Najvišji duhoven Felice Venezian (Žid) jim je naznanil, da se je v cerkvi sv. Jakoba pel nič manj nego tantum-ergo v slovenskem jeziku. Pobožni katoličan Teodoro Mayer (Žid, lastnik »Piccola«), ogorčen radi tega, dal je v svojem listu priobčiti oster članek proti škofu, v katerem mu preti, da se poda peš k papežu poljubit mu čevlji in da ga naprosi za posredovanje v tem vprašanju, ki je velike važnosti za vse njegove (Piccolove) istovernike (namreč Židje).

V protest proti tej protizakoniti novotariji so uprizorili sinoči Židje okoli »rufanela« impozantno demonstracijo. V velikem številu so se zbrali v uredništvu istega lista in so ob spremljevanju harmonija zapeli »skozi nos« tantum-ergo v latinskem jeziku.

Leseni trg je bil natlačen ljudstva, ki je navdušeno poslušalo cerkveno petje pobožne družbe.

Pozno v noč pa je dobil naš reporter pod okni »rufanela«-vega uredništva list, na katerem je bila sledeča

Interpelacija.

Nj. E. prevzvišenemu mosignoru dr. Andreju Štrku, škofu v Trstu.

Podpisani, v imenu vseh svojih istovernikov, protestujejo najenergičneje proti uvedanju slovenskega tantum-ergo v župno cerkev sv. Jakoba in zahtevajo, da se ista novotarija takoj odstrani, ker bi sicer, na svojo največjo žalost, nikakor ne mogli nadalje pohajati niti cerkve sv. Antona novega in starega in tudi ne stolne cerkve pri sv. Justu.

S spoštovanjem

Trst, 26. februarja 1901.

Teodoro Mayer, avv. Beniamino Cusin, Ladislao Mayer, Felice dott. Venezian, Moise dott. Luzzatto, Eugenio Morpurgo, Angelo Curiel, Buonaiuto Vivante, Ugo Navarra, Alberto Gentili, Giulio Piazza, v imenu vseh svojih istovernikov (sami Židje.)

Tako »Avanti«.

Mi pa smo iz gotovega vira izvedeli, da so to interpelacije pozneje podpisali tudi zvesti zavezniki zgornjih, družba okoli »Amica«. Tudi smo izvedeli, da se lahani jezijo, ker nas vsa ta gonja proti slovenskemu jeziku v tržaških cerkvah tako neizmerno veseli. Kaj vruga bi nas ne veselilo, ko je to voda na naš mlin.

Terorizem o ljudskem štetju! Pišejo nam: Da razvidete, kako se vrši ljudsko štetje in kaj vse si upajo magistratovi organi, poslušajte sledeče: Neki slovenski stolar je

spisal popisno polo v laškem jeziku in je le v 13. rubriko zapisal, da govori slovensko. Magistratovec, ki ga je poklical na dotično sekcijo, mu je rekel: Kako si upate zapisati, da govorite slovensko, ko imate potrebo od nas, ki vam dajemo delo!

Mož se je prestrašil in prosil, naj uradnik popravi, kar se je, seveda zgodilo v vsej naglici!

Brez komentarija.

Sami pošteni delavci!! Tako so hitela zatrjati naša ital. glasila, ko so izvedela na svojo veliko »patrijotično« žalosť, da so Italijani ona petorica subjektov, katere so minole sobote privedli v zapore radi požiganja gozdov. Naši nasprotniki so od nekdanj ljudje z dvojno vestjo: jedna se jim oglašča, če je kak Slovenec kaj zakrivil, druga, če je kakov regnicolo napravil kako lumparijo. Če je Slovenec storil kaj protizakonitega, je to zločin, je mož barbar in besede vseh slovarjev morajo v službo, da se dogodek primerno ožigosa. Če pa je Italijan storil isto in tudi kaj hujšega, je stvar druga, cambia d' aspetto, in je mož — pošteni delavec, kateremu ni smeti skriviti ni jednega lasu, ker bi bil to čin kabinetne justice, ki zahteva kategorično, če ne več, pa vsaj jedno podkovano interpelacijo v državnem zboru. Tudi ona petorica italijanskih podanikov, katere so aretirali minoloso-boto, so seveda sami — pošteni delavci!! No, to slovesno zatrjevanje o poštenju teh poštenjakov je zadobilo kričečo ilustracijo po govoricah, ki se je razširila po mestu, da je namreč oblast zasledila, da sta med ono petorico — dva anarhisti!! Sedaj pa pomislimo, da so n. pr. na delih društva »Auresina«, ki vleče mastne dobičke iz žepov avstrijskih podanikov, nameščeni sami taki regnicoli, mej tem ko vse polno domačih delavcev postaja okolo brez zaslužkov. Kdor ne verjame, naj le gre pogledat trume delavcev, ki sedaj kopljejo kanale v ulici Rossetti!

Kaj takega je pač le v Avstriji mogoče. Ali oni činitelji, ki bi se morali zanimati za take stvari in bi jih mogli tudi preprečiti se svojim vplivom, se ne bodo smeli čuditi, ako danes jutri pride do krepke reakcije od strani zapostavljenega in zanemarjenega domačega ljudstva!

Žrtva oderuštva. 49-letna soproga upokojenega polkovnika Marmocha, ki stanuje v ulici Coroneo št. 9, padla je to dni kakor žrtva brezvestnih oderuhov. Ker jej je soprog baje daljal premalo denarja za gospodinjstvo, pomagala si je s tem, da si je tu pa tam pri oderuhih izposojala male svote. Vsled velikih obresti pa so ti mali dolgovi precej narasli. Dolžniki so silili, ali ker gospa ni mogla plačati, prosila jih je, naj bi še nekoliko počakali; ti pa niso hoteli čuti nikakih prošelj in so jo radi tega tožili. Uboga gospa se je bala povedati stvar soprogu in se je odločila za ta korak še le predvčerajšnjim jutraj, ko se je imela v kratkem vršiti eksekucija. Soprog je takoj odšel z doma in jej je prej naročil, naj naprosi eksekutorja, kadar pride, da nekoliko počaka z eksekucijo, dokler se on vrne z denarjem, da plača dolgove. Ob 11. uri jutraj je prišel eksekutor v stanovanje in za njim — trije židje, da pokupijo pohištvo. Marmoch je prosila na vse mogoče načine eksekutorja, naj nekoliko potrpi, ker se nje soprog kmalu vrne z denarjem. No, eksekutor je bil neizprosni in je pričel takoj svoje delo. »Slišite«, je dejala gospa, »ako ne opustite eksekucije, se umorim.« Eksekutor se ni brigal niti za to grožnjo in je nadaljeval z dražbo. Marmoch je na to odšla v svojo sobo. Čez nekoliko trenutkov so slišali moške iz sobe žalostno stokanje. Pogledali so v sobo in videli tam grozen prizor, kako se je uboga žena zvijala na tleh v smrtih mukah — držala je svojo besedo in se zastrupila. Zbežali so takoj iz sobe in tekli po zdravniško pomoč. Došli zdravnik pa ni mogel več pomagati ubogi ženi. Umrta je revica radi nenasišne pohlepčnosti nikdar sitih oderuhov. Med tem se je soprog ne srečne žene povrnil domov; v svojem obupu se je hotel ustreliti tudi on, kar pa so navzoči preprečili.

Za poštne ekspeditore. Z naredbo od 22. prosinca 1901. št. 4266, priobčeno v poštno-brzojavnem naredbeniku št. 13. od 1. 1901., zaukazalo je trgovinsko ministerstvo, da se uvede za poštne ekspeditore status, v katerega bi bili, po nekimi uveti, vsprejeti tudi ekspeditori (ekspeditrice), ki niso v aktivni službi.

V to svrhu imajo isti prijaviti se naj-

dalje do 30. sušca 1901. na onem poštenem in brzojavnem ravnateljstvu, v čigar okrožju so faktično v zadnjem času službovali.

V prijave se ima staviti: a) ime in priimek, b) podatke o šolski naobrazbi, c) ime poštne urada, na katerem je dotičnik poštno, oziroma brzojavno prakso prestopal, d) dan prisega (v poštni oziroma brzojavni službi), e) imena vseh poštne uradov, na katerih je dotičnik služboval, z natančnim označenjem službene dobe. Prijavi je pridejati priloge nanašajoče se na posamične podatke (spričevala o prestopih izpitih in dosedanjem službovanju; dekrete o usposobljenosti). Prijave se imajo predložiti prav gotovo do zgoraj označenega obroka, ker ticer bi se dotičnik, ki je zamudil rok prijave, uvrstil v status ekspeditorjev šele potem, ko se je vnovič podvrget praksi in skušnji, in ne da bi se mu vračunal poprejšnji službeni čas. O določbah uvodoma omenjene naredbe se vsakdo lahko pouči iz naredbenika, katerega ima vsaki poštni urad.

Slavnim županstvom na uvaževanje. Po raznih dogodivših se slučajih doznajemo, da tržaška bolnišnica, oziroma uprava iste — tirja od občin zneske za razne bolnike, da si so že razna podporna društva plačala iste stroške. Mi ne trdimo, da se to dogaja vedoma, ali fakt je, da se dogaja! Vsako podporno društvo mora plačati bolniške stroške za 28 dni za vse one, ki so zavarovanju podvrženi. Zato bo umestno, ako se občine v sličnih slučajih informirajo, predno plačajo take stroške!

Požar v gozdu nad sv. Ivanom. Policija je zasledila krivca zadnjega požara v gozdu nad sv. Ivanom. Krivec je jeden znanih eikorijašev. Ne povdarjamo tega, da bi rekli, da je hotoma zažgal, ker je možno, da se je požar vnel le vsled njegove nepredvidnosti kadenju. Povdarjamo to, ker nas skušnjava uči, da naši nasprotniki radi podtikajo našim ljudem in pišejo tako, da vzbujajo v ljudstvu misel, kakor da so naši navlašč zažgali.

Dražbe premičnin. V petek, dne 1. marca ob 10. uri predpoludne se bodo vsled naredbe tuk. c. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: v ulici Ponzia 11, hišna oprava; v ulici Sette Fontane št. 12, hišna oprava; v ulici Giulia št. 23, hišna oprava; v ulici Cecilia št. 4, bicikel in oprema mehanikov; v Sv. Križu 81, prešič; v ulici S. Nicolò št. 3 in v ulici S. Michele št. 1, oprema zaloge in likeri.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri jutraj 22, ob 2. uri popoldne 11,3 C°. — Tlakomer ob 7. uri jutraj 762,8. — Danes plima ob 6,9 predp. in ob 7,57 pop.; oseka ob 0,50 predpoludne in ob 1,21 popoldne.

Pevsko društvo »Kolo« izreka presrečno zahvalo vsem onim gospodom in gospem, ki so na ta ali drugi način pripomogli, da so se trije plesni venčki, ki so se vršili pri »Ogrskem kralju«, tako ugodno obnesli. Na istih se je nabralo v korist društva 30 kron darov in 3 krone 70 stotink je nabrala gospica Mrevlje o prodajanju »big« za društveno zastavo. — Srčna hvala vsem darovateljem in podpirateljem društva.

Ob enem si dovoljujemo naznaniti sl. občinstvu, da bo imelo društvo dne 24. marca svoj koncert. Kraj in program priobčimo pravočasno v tem listu.

O d b o r.

Vesti iz ostale Primorske.

× **Požar.** V Voloski je te dni pogorela vila barona Schmitza; škoda znaša 20.000 kron.

× **Vipavska železnica.** Podjetnika vipavske železnice gg. Klemenciewicz & Demuth z drugimi inženirji se nahajata že več dni v Gorici ter delata priprave za pričetek gradnje vipavske železnice. Pogodbe odkupovanja zemljišč bo izdeloval g. notar Čibej, a zemljemerska opravila bo oskrboval zemljemerec g. Gasser. Podjetnika imata svojo pisarno v ulici Corso Francesco Giuseppe št. 5.

Vesti iz Kranjske.

* CXXIII. odborova seja »Slovenske Matice« v Ljubljani bo v sredo dne 6. marca 1. 1901. ob petih popoldne v društveni pisarni. — Spored: 1. Naznanilo predsedništva. 2. Potrditev zapisnika o CXXII. odborovi seji. 3. Volitev I. podpredsednika. 4. Poročilo knjižnega odseka. 5. Poročilo tajnikovo. 6. Eventuelnosti.

* **Požar.** V Godičah blizu Kranja je nastal dne 25. t. m. požar, ki je uničil tri Pogoreleci so veliki reveži, zgorela jim je celo obleka.

Razne vesti.

Stavke v Italiji. Naslednje številke podajajo nam nekoliko statistike stavk v Italiji:

Leta	Število stavk	Število stavkavcev
1881	41	8.272
1891	132	34.333
1896	210	96.051
1897	217	76.576
1898	256	35.705

V zadnjih letih vidimo, da je število stavk sicer nekoliko naraslo, število stavkavcev pa znatno padlo.

Nadškof dr. Posilović — kardinal? »Oh-zoru« javljajo iz Rima, da se v vatikanskih krogih govori o skorajšnjem imenovanju zagrebškega nadškofa dra Posilovića — kardinalom.

Prebivalstvo Sredca. Glavno mesto bolgarske stolice Sredec šteje 67.600 prebivalcev. Pred 10 leti je imel Sredec samo 45.000 prebivalcev.

Loterijske številke, izrečane dne 27. t. m.:

Lvov	89	5	51	9	11
Praga	12	41	1	86	42

Književnost in umetnost.

»**Balkanska carica**« v nemškem prevodu. Znano junaško dramo kneza Nikolaja »Balkanska carica« je prevel Hugo Mark na nemški jezik. Predstavlja se ho baje v kratkem v nekem berlinskem gledališču.

»**Kibic**« hrv. humoristički list. Pošto se osjetila potreba šaljiva lista u Hrvatskoj, nekolicina hrv. svenčilihnih građana naumila je izdavati takav list pod gornjim naslovom, koji bi ispunio ovu prazninu.

»Kibic« će izlaziti svakog 1. i 15. u mjesecu u quart formatu s velikim brojem biranih ilustracija. Cijena će mu biti 8 kruna na godinu.

Prvi će broj izići 1. travnja o. g.

Molimo sve one prijatelje šale i satire, koji žele list imati, da nam se preplatom jave, a one prijatelje, koji se osjećaju vješti na peru, molimo, neka nas potpomažu svojim radnjama.

Dopisi, pretplate, rukopisi itd. molimo, da se šalju na uredništvo »Kibica« Zapadni perivoj br. 17, Zagreb.

Brzojavna poročila.

Ruski naučni minister ranje.

PETROGRAD 28. (B.) Ruska telegrafna agentura javlja: Ministra za nauk. tajnega svetnika Bogolepova je včeraj popoldne, ko je vsprejemal v avdijencijah, neki malomeščan iz Gomela, Peter Karpovič, ranil na vratu, ustrelivši nanj iz samokresa.

Vojna v južni Afriki.

LONDON 28. (B.) Kakor poročajo listu Dayli Mail iz De-Ara, je bilo dne 26. t. m. število ujetnikov veliko večje nego prejšnjega dne. Mej ujetimi Buri, katerih število znaša 200, sta tudi dva poveljnika.

LONDON 28. (B.) Glasom brzojavke Standarda iz Pretorije dne 26. t. m. je general Botha prekoračil z malim komandom Burrov železnico, ki vodi v Delagoa in stoji sedaj severno od Middelburga. Bržkone je na potu v glavno taborišče pri Villenoi ter na sedež burske vlade v bližini Rossenkala.

BRUSELJ 28. (B.) Brzojavka v »Petit Bleu« iz Utrecht naznanja, da je predsednik Krüger iz Pretorije prejel brzojavko, ki mu naznanja smrt njegovega zeta Kusimalana in njegovega vnuka Piet Krügerja oba sta pripadala poveljstvu Delareyja ter sta pala nedavno v bitki pri Rustenburgu.

LONDON 28. (B.) Jutranji listi javljajo iz Standertona, da so angležki streli tope, katere je Burom odvezl general French, našli zakopane v zemlji, ko so si prizadevali, da bi angleško transportno koleno spravili preko narasle reke. Istotako so našli zakopanega mnogo streljiva.

General French je pohvalil strele radi njihove iznajdljivosti.

(Mi pa hvalimo generala Frencha in vse Angleže radi njihove iznajdljivosti, ter str-mimo, da je še kje kaka živa duša, ki angleška poročila smatra resnimi. Op. Ur.)

Državni zbor.

DUNAJ 28. (B.) (Zbornica poslancev.) Predsednik je otvoril sejo ob 11. uri in četrti predpoludne; po prečitaniu došlih spisov so poslanci Brzorad, Hruby in Fressel — poslednja dva v češkem jeziku — stavili kratka vprašanja do predsednika.

Posl. Brzorad je zahteval, predsednik naj bolje varuje poslovni red in naj odgovarja na različna stavljenja mu prasanja.

Predsednik je odgovoril, da je dosedaj v veliko večji meri dovoljeval slobodo govora, nego se to dogaja v drugih parlamentih. Ker pa vidi, da se to zlorablja, ne bo mogel dopuščati v bodočnosti, da se v nasprotju s poslovnim redom drže dolgi govori, če tudi se stavlja le vprašanja ali utemeljujejo predlogi.

Resna dolžnost predsednika je, da pospešuje delavnost zbornice; zato prosi vso zbornico najnujnejše, naj si njegove besede vzame k srcu in naj ga ne spravlja v neprijetni položaj, da bi moral strožje uporabljati poslovni red. (Živahna pohvala in ploskanje na levice, glasno oporekanje mej češkimi radikali.)

Na to je zbornica prešla na dnevni red, to je, v razpravo o nujnem predlogu Heinrichovemu o o i pravi kupčiji z žitom na termine. Potem, ko je poslanec Heinrich v enournem govoru utemeljeval nujnost predloga, so govorili poslanci Formanek, Hovorka in Hruby (češki), potem poslanec Steiner in za njim češki radikalec Reichstatter v šeskem jeziku. Seja nadaljuje.

Shod brezposelnih trgovskih pomočnikov.

DUNAJ 28. (B.) V nekej dvorani v bližini parlamenta se je vršil shod, katerega se je udeležilo 1500 brezposelnih trgovskih pomočnikov. Po sklepu zborovanja so poskušali demonstrirati pred parlamentom in so začeli vsiklati na Mladočehe in češke radikale ali policija jih je razpršila.

Ustaja na Kitajskem.

PEKING 27. (B.) Glasom poročil iz kitajskega vira odide 6 batalijonov iz čet Yungšikaja, pod poveljstvom generala Mei, v Singanfu, da bodo cesarju o njega vračanju v Peking služili kakor sprednja straža.

Prva slov. zaloga pohištva

iz odlikovanih in svetovnoznanih tovarn v Solkanu in Gorici

Antona Černigoj-a

se nahaja

v Trstu, Via Piazza vecchia (Rosario) št. 1.

(na desni strani cerkve sv. Petra).

Konkurenca nemogoča, ker je blago iz prve roke.

Aleksander Levi Minzi

Prva in največja tovarna pohištva vseh vrst

T R S T

TOVARNA:

Via Tesa, vogal

Via Limitanea

ZALOGE:

Piazza Rosario št. 2 (solsko postlojpe)

in Via Riborgo št. 21

Velik izbor tapetarij, zrcal in slik. Izvršuje naročbe tudi po posebnih načrtih.

Gene brez konkurence.

ILUSTROVANI CENIK ZASTONJ IN FRANKO

Predmeti postavio se na parobrod ali železnico franko.

OBUVALA!

PEPI KRAŠEVEC

pri cerkvi sv. Petra (Piazza Rosario pod ljudsko keno)

priporoča svojo

bogato zalogo raznovrstnega obuvala za gospode, gospe in otroke

Polne naročbe se izvrše v tistem dnevu. Odpokliljatev je pošlatne prouta.

Prevzema vsako delo na debelo in drobno ter izvršuje iste z največjo natančnostjo in točnostjo po konkurenčnih cenah.

Za mnogobrojne naročbe se priporoča

Josip Stantič

levj. mojster

Dunajska filjalka
Štampilne vloge na knjižnice s 4%.
 Štampalnice, borzno posredovanje, posojila na vred-
 nostne papirje, menični eskompt, vinkuliranje in
 razvinkuliranje obligacij.

Živnostenska banka

na Dunaju, I., Herrengasse 12.

Glavnica v akcijah 20.000.000 K.
 Reservni zaklad nad 7.000.000 K.
 Centrala v Pragi.
 Podružnice v Brnu, Plznu, Budejovicah, Pardubicah,
 Taboru, Benešavi, Iglavi, Moravski Ostravi.

Naznanilo.

Truplo pokojnega Andreja Mušiča se prepelje v nedeljo ob 10. uri pred-
 poludne s pokopališča pri sv. Ani v
 njegaj rojstni kraj Senožec. Truplo bodo
 vozili preko Bazovice v Kozino (opo-
 ludne), kjer mu društvo „Venec“ za-
 peje žalostinko. Iz Kozine pojde vožnja
 v Senožec. Prihod tja ob 3. uri po-
 poludne.

Kdor bi želel izkazati pokojniku
 zadnjo čast, more se odpeljati v Kozino
 z vlakom ob 8. uri zjutraj s kolodvora
 pri sv. Andreju.

Trst, dne 28. februarja 1901.

Rodbina Mušič.

St. 179.

Natečaj.

V koperskem šolskem okraju je
 popolniti stalno ali začasno mesto učitelja-
 voditelja III. plačilne vrste na
 dvorazredni ljudski šoli s slovenskim
 in laškim učnim jezikom na Skofijah
 spodnjih.

Sto službo spojena plača je usta-
 novljena v deželni zakon z dne 14.
 decembra 1888 br. 1. dež. zak. in ukaz
 1889 I.

Pravilno opremljene prošnje naj
 se vlagajo predpisanim potom pri pod-
 pisanem uradu v dobi šestih tednov
 po tretjem razpisu tega natečaja v slu-
 žbenem listu.

V Kopru, 23. februarja 1901.

C. kr. okrajni šolski svet.

Svarilo.

Nekaj časa sem živi moj sin Josip
 Križmančič zelo malomarno, lehkomi-
 šljeno in zapravljivo.

Da vstreza svojim razvadam, prejema in
 se vsvojuje denar ter stem povzroča meni in
 družini razne neprijetnosti in nepotrebne
 dolge.

Radi tega podpisani tem potom javno
 izjavljam, da od danes naprej ne pripoznavam
 in ne bom plačeval nikakega dolga, ki bi ga
 na kakoršen si bodi način napravil moj sin
 Josip; tudi ne prevzamem nikake odgovor-
 nosti, ako bi mu kedó na moje ime kaj plačal.

Bazovica, dne 23. februarja 1901.

Luka Križmančič, hšt. 126.

posestnik po domače: Luk.

Najboljši in najpopolnejši glasovirji (pianini)

se skupijo najceneje proti takojšnemu plačilu
 ali na mesečne obroke od 16 kron višje (tudi
 na deželo) neposredno pri tovarnarju

HENRIK BREMITZ-u

c. kr. dvornem založniku glasovirjev (pianinov)
 v TRSTU, Borzni trg št. 9.

Svetovna razstava v Parizu 1900 „Srebrna kolajna“, ki je naj-
 višje odlikovanje Avstro-Ogerske za pianoforte.

C. Klemt.

Tovarna za zatvornice (Jalousien)

= Braunau na Bavarskem.

Priporočila svoja 6-kratno odlikovana no-
 vovrstna lesena zastirala (Rouleaux), in
 žaluzije. — Ceniki gratis.

Agentje

za privatne odjemalce se povsod sčajo.

Podpisani si časti naznanjati slav-
 nemu občinstvu v mestu, okolici in
 na deželi, da je prevzel

Zaloga olja, kisa, mila itd.
 v Trstu, ulica Barriera vecchia 4

Blago pošiljam franco na dom
 po naročbi na debelo in drobno. Po-
 šiljatve na deželo s poštnim povzetjem.

Za mnogobrojne naročbe se toplo
 priporoča udani
Josip Gregorič.

J. Pserhofer-jeve odvajalne kroglice

so že več desetletij povsod razširjene, in malo družin je, kjer bi manjkalo to lahko in
 mlo učinkujče domače sredstvo, katero priporoča občinstvu mnogo zdravnikov pr zlih
 nasledkih slabega prebavljanja in telesnega zapetja. Teh kroglice, ki so tudi pod
 imenom Pserhofer-jeve kroglice ali Pserhofer-jeve kri čistilne kroglice znane,
 stane škatljica s 15 kroglicami 21 krajcarjev, 1 zavitek s 6 škatljicami 1
 gld. 5 kr., pri prejšnji vpošiljavi zneska stane s poštnine prosto vpošiljati: 1 zavitek
 1 gld. 25 kr., 2 zavitka 2 gld. 30 kr., 3 zavitki gld. 35 kr., 10 zavitkov
 9 gld. 25 kr. — Navod uporabe je priložen.

Jedina izdelovalna in glavna razpošiljalna zaloga

J. Pserhofer-jeva lekarna

Dunaj I., Singerstrasse št. 15.

Prosi se izrecno, „J. Pserhofer-jeve odvajalne kroglice“

zahtevati in na to paziti, da ima napis na pokrovu vsake škatljice na navodilu o uporabi
 stoječi podpis J. Pserhofer in sicer z rdečimi črkami.

Balzam zoper ozeblino

J. Pserhofer-jev. 1 lonček 40 kr., s
 poštnine prosto pošiljati 65 kr.

J. Pserhofer-jev sok iz
 ozkega trpotca razslizujoč, 1
 steklenica 50 kr.

J. Pserhofer-jev balzam
 zoper golšo, 1 steklenica 40 kr.,
 s poštnine prosto
 pošiljati 65 kr.

Stoll-ovi Kola-preparati
 izvrstno krepilo za želodce in žive, 1
 liter kola-vina ali eliksirja 3 gld., 1/2 litra
 1 gld. 60 kr., 1/4 litra 85 kr.

J. Pserhofer-jeva grenka
 želodčna tinktura (preje živ-
 ljska)

esenca imenovana.) — Lahko razstopljuje
 joče zdravilo, dražilnega in krepjučega
 učinka na želodec pri oviranem prebav-
 ljanju. 1 steklenica 22 kr., 1 dvanaestorica
 steklenic 2 gld.

J. Pserhofer-jev balzam
 zoper rane, 1 steklenica
 50 kr.

Tannochinin-pomada

J. Pserhofer-jeva, najboljšo sredstvo
 za rast las, 1 pušica 2 gld.

Zdravilni obliž za rane
 pok. prof. Steudel-a, 1 lonček 50 kr., s
 poštnine prosto pošiljati 75 kr.

Univerzalna čistilna sol

A. W. Bulrich-a, domače sredstvo proti
 slabu prebavi, 1 zavoj 1 gld.

Razeu tu imenovanih preparatov so v zalogi še vse v avstrijskih časnikih ogla-
 šene tu- in inozemske farmacevtske specialitete ter se preskrbijo vsi predmeti, katerih morda
 ne bi bilo v zalogi, na zahtevanje točno in najceneje.
 Pošiljatve po pošti izvršujejo se najhitreje proti temu, da se prej vpošlje
 denar, večje naročbe tudi proti povzetju zneska.
 Če se prej vpošlje denar (najboljše s poštno nakaznico), potem
 je poštnina mnogo cenejša, nego pri pošiljativah proti povzetju.

Ugodna prilika.

IZBOR

NAOČNIKOV IN NANOŠNIKOV

s pereokopičnimi lečami predpisani od zdravnikov; okovi iz jekla,
 niklja, zlata in srebra po jako nizkih cenah.

IZBOR

akromatičnih daljnogledov. Moderne lorinjete po nečuvno nizkih
 cenah in brez konkurence.

Izvršuje se vsakovrstne poprave teh predmetov.

Via Nuova — nasproti lekarne Zanetti — Via Nuova.

Chief-Office: 48, Brixton-Road, London SW.

Vzemite na potovanja vedno le

A. Thierry-jev balzam

ki je za vsak slučaj in zelo priprosto in najboljše zdravilo
 ter jako zanesljivo bodisi za zdravljenje zunanjih delov telesa
 kakor tudi notranjih. Pristno le se zeleno varnostno znamko „nuna“ in na kovinski kapici (zamašku)
 vtisnjeno tvrdko: Edino pristno. Vdobja se v lekarnah. Po pošti 12 malih ali 6
 velikih steklenic 4 krone. Steklenice na poskušnjo z navodilom uporabe in izkazom zalog celega sveta
 pošilja A. Thierry-ja tovarna v Pregradi pri Rogatcu (Rohitsch-Saperbrunn).

Srečkanje nepreklicno

23. marca 1901

Glavni dobiček v vrednosti

60.000 KRON

v gotovini z 20% odbitkom.

Srečke „Invalidendank“

po 1 krono.

priporočajo:

Josip Bolaffio, Mandl & Co.
 Mercurio Triestino, Ig. Neu-
 mann, Henrik Schiffmann.

Mala oznanila.

Pod to rubriko prinašamo oznanila po najnižjih
 cenah. Za enkratno insercijo se plača po 1 nvc. za
 besedo; za večkratno insercijo pa se cena primerno
 zniža. Oglašji za vse leto za enkrat na teden stanejo
 po 10 gld. ter se plačujejo v četrtletnih anticiptnih
 obrokih. Najmanjša objava 30 nvc.

V Trstu.

Zaloga likerjev v sodčih in buteljkah.

Perhauc Jakob ulica Acquedotto 8
 Zaloga vsakovrstnih
 vin in butelj. Postrežba točna, cene zmerne.

Pekarne in sladčičarne.

H. Stibiel Piazzetta S. Giacomo št. 3 (Corso
 filijalka ulica Riborgo 15 ima
 veliko pekarno in sladčičarno. Vedna zaloga vsako-
 vrstnih tort, krokandov, konfetov, raznovrstnih sladčič
 v kosih in v škatljicah, finih biškotov, različnih li-
 kerjev in vin v buteljkah za poroke, birne, krste in
 druge slavnostne prilike. Vsakovrsten, vsak dan več-
 krat pečen fin in navaden kruh se razpošilja po po-
 gođbi in naročilu franco na dom in trgovcem v
 razprodajo.

Jak. Perhauc Ulica Stadion št. 20, pe-
 karna in sladčičarna,
 svež kruh večkrat na dan, prodaja moke. Vsprejema
 tudi domači kruh v pecivo. Postrežba točna.

Nepregorljive mrežice.

Vitez D. v Trstu, Piazza Negozianti št. 1
 priporoča slavnemu občinstvu
 svoje nepregorljive mrežice (retine) „Meteor“ in vse
 druge priprave za plinovo luč „Auer.“

Kavarne.

Anton Šorli priporoča svoji kavarn
 „Commercio“ in „Tedesco“
 ki tu shajališči Slovencev. Na razpolago so vsi slo-
 venski in mnogi drugi časniki.

Oglje in drva.

Muha Josip v ulici del Torro št. 12
 priporoča svojo dobro pre-
 skrbnjeno zalogo oglja in raznega kuriva kakor pre-
 moga, koka, trdega lesa itd. Svoji k svojim!

Pohištvo.

Prva slovenska izdelovalnica in za-
 loga zaznovrstnega
 pohištva lastnega izdelka. Sprejemam naročbe po
 načrtu. Delo fino in trpežno, cene brez konkurence
 Za mnogobrojne naročbe se toplo priporoča svojim
 rojakom v mestu in na deželi v smislu gesla „svoji
 k svojim.“ Andrej Jug v Trstu ulica S. Lucia 12
 (zadej e. kr. deželne sodnije.)

Slovenec priporoča svojo veliko prodajnico
 in izdelovalnico vsakovrstnega po-
 hištva in popravilne istega po cenah ki zadovolje
 gotovo vsakega gosta. Za obilne obiske se priporoča
 Ivan Cink, ulica S. Daniele št. 2.

Mladeneč,

krepak dobrosrčen, zmožen italijanskega ali
 nemškega jezika, vsprejme se v službo takoj.
 Opravljati bi imel hišna opravila ter streči
 hromega gospoda. Natančneje pojasnila se
 dobivajo v ulici Stadion 19 I.

!! Važno za vsakega !!

Razprodaja za neverjetno nizke cene: 12
 krasnih komadov za samo

2 gld. 95 kr.

1 krasna žepna ura iz ni-
 klja Sidro-Remontoir, s pokri-
 valom in tri-letnim jamstvom.
 Ima sekundarico in popolno
 izdelan stroj. (Ni primerjati
 onim, katere pošiljajo mnogi
 bazarji za pozlačene.)
 1 verižica za uro, sestava
 oklepa (na zahtevo iz niklja
 ali posrebrnjema).
 1 krasna igla za zavrtnike
 za gospode iz amer. double,
 zlata s kamni, podobnimi bri-
 jantom.

1 par lepih zapetnih gumbov iz pravega srebra

priznanega od c. kr. državnega urada.

1 par krasnih gumbov za rokave iz amerikan-
 skega double zlata.

1 zbirka gumbov za srajce in ovrtnike iz amer.
 double zlata (5 komadov).

1 elegantno, novoiznajdeno toaletno pomanjše-
 valno zrcalo. (Novost!)

Dokler zaloga obstoji, razpošiljam teh 12 ko-
 madov proti povzetju ali proti pošiljati denarja pri
 naročilu za samih gld. 2-95. (Sama žepna ura iz
 niklja Anker-Remontoir stala je prej 5 gld.) Kar ne
 ugaia, sprejema v teku 8 dni radovoljno nazaj
 .Jednaki oglašji so le posnemanja.

E. Holzer

zalagatelj zveze c. kr. avstrijskih državnih uradnikov
 in zaloga ur in zlatenice na debelo.

Krakovo — Stradom 18. — Krakovo.

Ilustrovani ceniki gratis in franco.